

Naziv predmeta	BIOETIKA		
Kratica	MT05/8	ISVU šifra	95522
Vrsta	Predavanja (3 sata tjedno)		
Razina	Srednja		
Godina	IV.	Semestar	Ijetni (VIII.)
ECTS	3 ECTS boda		
Nastavnik	Izv. prof. dr. sc. Suzana Vuletić		
Cilj ili svrha kolegija	Stjecanje osnovnih znanja o bioetičkim pitanjima; njihovo sagledavanje u svjetlu kršćanske vjere te osposobljavanje za kritičko prosuđivanje modernih bioetičkih stavova.		
Preduvjeti za upis	Osnovno poznavanje: filozofije, etike, teološke antropologije, moralne teologije		
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno završenog kolegija student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Religiozno-bioetičkim osvrtom na postignuća suvremene biomedicine, razotkriti istinu o vrijednosti, dostojanstvu i svetosti ljudskog života. 2. Utjecati na kritičko prosuđivanje biomedicinskih dilema koje granice s moralno-bioetičkom dozvoljenošću, te time zahtijevaju doprinos i poticaj za odgovornost. 3. Pozitivno vrjednovati plemenite tendencije suvremenih biomedicinskih ostvarenja koje se razvijaju u skladu s ispravnim bioetičkim postavkama. 		

Povezanost ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja	Nastavna aktivnost	ECTS	Ishod učenja	Aktivnost studenata	Metode procjenjivanja	Bodovi	
						min	max
	Pohađanje predavanja i aktivna uključenost	0,5	1-3	Prisutnost na nastavi uz aktivno sudjelovanje	Evidencija	10	20
	Stjecanje stavova i uvjerenja			Razvijanje sposobnosti za rješavanje problema i donošenje odluka	Vrjednovanje, Argumentiranje		
	Usvajanje nastavnih smjernica			Preuzimanje etičke i društvene odgovornosti	Preispitivanje usvojenih stavova		
	Kontinuirana provjera znanja (pismeni kolokvij)	0,5	1-3	Priprema za pismeni ispit	Evaluacija	10	20
				(pamćenje, razumijevanje, primjenjivanje)	Procjenjivanje		
	Kontinuirana provjera znanja (usmeni kolokvij)	1	1-3	Priprema za usmeni ispit	Pismeni ispit	20	30
	Stjecanje socijalnih i moralnih usmjerenja			Ocjenjivanje			
Završni ispit	1	1-4	Ponavljanje usvojenog gradiva	Usmeni ispit	20	30	
			Analiziranje i sintetiziranje činjenica kojima se stvara svijest o poznatim granicama područja učenja, te njihovo vrjednovanje	Vrjednovanje			
Ukupno:		3				60	100

Konzultacije	Vrijeme konzultacija predviđeno je: <i>ponedjeljkom od 13-14 h. Kabinet br. 1.</i> Molim prethodno najaviti konzultacije mailom: <i>suzanavuletic007@gmail.com.</i>
Kompetencije koje se stječu	Sustavno uvođenje u bioetičku disciplinu s posebnim teološko-moralnim osvrtom na glavne bioetičke dileme povezane s moralnim/antropološkim/biološkim/pravnim statusom vrijednosti ljudskog života od začeca do smrti na osnovama interdisciplinarnog pristupa.
Sadržaj	<p>Velika prirodnoznanstvena otkrića, posebno na polju biotehnologije i medicine, znatno utječu na poboljšanje kvalitete življenja, zadovoljstva i zdravlja ljudi.</p> <p>Iako tradicionalno usmjerena da potpomaže ljudski život u trenucima njegove patnje i boli, suvremena biomedicina nastoji potpuno biotehnološki zagospodariti, isprogramirati i kontrolirati ljudski život. Tim dosezima i mogućnostima intervencija nad ljudskim bićem i njegovom okolinom, pobuđene su mnoge nade, ostvarene zapanjujuće učinkovitosti, ali i potaknuti brojni strahovi. Suvremeni biotehnološki svijet dosegao je u medicinskoj primjeni, već sada trenutak u kojem se treba odlučiti: ili nastaviti bez ograničenja činiti <i>sve što je moguće</i>, ili s ograničenjem činiti samo ono što je <i>dobro</i>? Ova i brojna druga pitanja zasad i nesavladivih posljedica, nuspojava i rizika, ukazala su na potrebu za moralno-bio-etičkom orijentacijom.</p> <p><i>Bioetika</i> kao nova znanstvena disciplina sa svojim interdisciplinarnim pristupom želi dati odgovor na prijetnju od mogućeg samouništenja ili srozavanja čovjeka na predmet eksperimentiranja i manipuliranja. Stoga predavanja polaze od općih značajki, utemeljenosti i posebnosti bioetike kao znanosti, njezinog razvoja, pluralističkih modela, metoda, načela i principa. Potom prelazimo na sustavnu obradu temeljnih bioetičkih dilema koje susrećemo u biomedicinskoj kontroli ljudskog života: od prenatalnog stadija, preko svih razvojnih etapa ljudskog bića do terminalne faze života. Pritom se poseban naglasak stavlja na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – molekularnu genetiku i genetski inženjering (dešifriranje mape gena, modifikiranje genetičke informacije, genska terapija, genotipska selekcija, genetski predikativni testovi i genetski screening); – biotehnološke zahvate u ljudski život: eugenetika, (»terapeutsko« i reproduktivno) kloniranje, istraživanja nad matičnim stanicama; – zahvati u sam početni razvoj ljudskog života: teorije progresivne humanizacije, upitni status ljudskog embrija, prenatalna/predimplantacijska dijagnostika, medicinski asistirana oplodnja, kontraceptivna/interceptivna/kontragestativna/prirodna regulacija spolne plodnosti; sterilizacija... – klinička i farmakološka eksperimentiranja nad čovjekom, istraživanja, transplantacija organa, postupanja s humanim biološkim materijalom, umjetni/arteficijalni organi, kibernetička medicina, medicinska nanotehnologija,

	<p>– pitanje smrti i njezini kriteriji, terapijska upornost, palijativna skrb, redovna i izvanredna sredstva, eutanazija, distanzacija, samodeterminirajuće biološke oporuke...</p> <p>Sva ova nabrojena dostignuća zahtijevaju moralno-bio/etička ograničenja, ukoliko nadilaze temeljne vrijednosti koje se moraju poštovati u promicanju i obrani svakog ljudskog života. Usporedno s porastom znanstvenih postignuća i galopirajućih moćnih napredaka, zahtijevaju se isto tako nova promišljanja i nova bioetička pre/vrednovanja moralne odgovornosti.</p> <p>Stoga, je potrebno isticati naglaske personalističke bioetike u svjetlu katoličke antropologije koja bi iznalazila nove putove »bioetičke medijacije« između vjere, znanosti i humanističke kulture.</p>
Obvezna literatura	M. ARAMINI, <i>Uvod u Bioetiku</i> , KS, Zagreb, 2009.; T. MATULIĆ, <i>Bioetika</i> , GK, Zagreb, 2001.; L. TOMAŠEVIĆ, <i>Bioetika iz teološke perspektive</i> , Pergamena, Zagreb, 2014.; V. VALJAN, <i>Bioetika</i> , Sarajevo, 2004.; S. VULETIĆ, <i>Bioetika</i> , (Scripta ad usum privatum degli studenti)
Preporučena literatura	I. L. RINČIĆ, <i>Europska bioetika: ideje i institucije</i> , Pergamena, Zagreb, 2011.; G. RUSSO, <i>Bioetica. Manuale per i teologi</i> , Las, Roma, 2005.; E. SGRECCIA, <i>Manuale di Bioetica</i> , (vol. I i II), Vita e Pensiero, Milano, 32003.; M. SRAKIĆ, <i>Život biraj!. Kršćanski brak i obitelj, svetost života i odgovorno roditeljstvo</i> , Sabrana djela, IV, Grafika d.o.o., Đakovo, 2013., str. 469-541.; D. TETTAMANZI, <i>Nuova Bioetica Cristiana</i> , Piemme, Casale Monferrato, 2000.; UNESCO, <i>Bioethics. Core Curriculum</i> , Paris, 2008.; W. H. MASTERS, V. E. JOHNSON, R. C. KOLODNY, <i>Ljudska seksualnost</i> , Naklada Slap, Jastrebarsko, 2006.
Oblici provođenja nastave	Predavanja, prikazivanje prikladnih multi medijskih materijala, parlatonične diskusije različitih ideoloških sučeljavanja; primjena različitih metodičkih pristupa poučavanja prema uzoru na: Darryl R. J. Macer (ur.), <i>Moral Games for Teaching Bioethics</i> , UNESCO Chair in Bioethics, Haifa, 2008.
Načini provjere znanja i polaganja ispita	Pismeni kolokvij općeg dijela bioetika (zadnji tjedan u užujku) Usmeni kolokvij (zadnji tjedan u travnju) Završni usmeni ispit preostalog dijela nastavne materije
Jezik poduke i mogućnosti	Hrvatski, talijanski, njemački, engleski.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe svakog predmeta i/ili modula	Anonimna anketa i analiza ispitnih rezultata.